11/03/2021

Μεγάλη Σαρακοστή: οδός ελευθερίας και χαράς

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Κισάμου και Σελίνου

Του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κισάμου και Σελίνου κ. Αμφιλοχίου

«Ἀληθής νηστεία ἡ τῶν κακῶν ἀλλοτρίωσις» (Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος)

Στήν ἀπαρχή τῆς Ἄνοιξης, τῆς πιό ὄμορφης, χαρούμενης καί ἐλπιδοφόρας περιόδου τοῦ ἔτους,ὅπου ἡ ζωή καί πάλι ἀνασταίνεται στήν φύση καί ἡ δημιουργία ξυπνᾶ ἀπό τήν νάρκη τοῦ χειμῶνα,σέ αὐτή τήν ὄμορφη καί ξεχωριστή περίοδο τοῦ χρόνου, ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ μᾶς καλεῖ νάἀφυπνιστοῦμε ἀπό ἑνός ἄλλου εἴδους νάρκη καί ραθυμία. Αὐτῆς τοῦ ἔσω ἀνθρώπου. Μᾶς καλεῖ σέἀφύπνιση πνευματική καί ἐγρήγορση ψυχική. Σέ ἕνα ταξίδι ἄνοιξης ἐσωτερικῆς, ἀνάτασηςπνευματικῆς, ἀναζήτησης νοήματος ζωῆς. Ταξίδι ἀνεύρεσης τῆς «βαθείας καρδίας μας».

Βιώνουμε καί εἶναι ἀλήθεια, ὅλο αὐτό τό διάστημα, πρωτόγνωρες ἐμπειρίες. Ἡ βίαιη καί ἀπρόσμενη ἀνατροπή τῆς καθημερινότητάς μας, ὁ ὑποχρεωτικός «ἐγκλεισμός» ὄχι μόνο στά σπίτιαμας, ἀλλά, κυρίως, στόν ἑαυτό μας, τά ἀπέλπιδα μηνύματα καί ἀκούσματα τῶν καιρῶν, ὡς καί ἄλλαπολλά, μοιάζει νά δημιουργοῦν

γύρω μας καί ἀνάμεσα μας ἕνα εἶδος ἀόρατης φυλακῆς, πού μᾶςἐγκλωβίζει καί μᾶς παγιδεύει. Βομβαρδιζόμαστε καθημερινά ἀπό τήν «αὐθεντική», ὅπως μᾶς λένε,πληροφορία, τήν «περίτεχνη» ἐνημέρωση καί τήν «πολύπλοκη» εἰδησιογραφία. Ζοῦμε τήν ἐρημιάτοῦ ἑαυτοῦ μας καί τήν ἀποξένωση τοῦ ἄλλου. Ζωή ἀνέραστη καί ἀνελεύθερη, φυλάκιση στό«ἐγώ». Μᾶς παίρνει τό πᾶν· τήν ψυχή, τό νόημα. Μᾶς δίνει τό μηδέν· φευγαλέες ἱκανοποιήσεις.Μᾶς μετατρέπει σέ δούλους, ἀφοῦ τίποτε δέν ὑποδουλώνει τόν ἄνθρωπο πιό πολύ ἀπό τό “πολλῶνδείσθαι”. Πολλοί ἀπό ἐμᾶς ἔχουμε τήν αἴσθηση, νιώθουμε, «σάν ποντικοί μέσα στήν φάκα», κατάτήν ρήση τοῦ ὁσίου πατρός Ἰουστίνου Πόποβιτς. Τώρα πιά μπορεῖ νά εἶναι σκοτάδι ἔξω. Βαθιά ἡ νύχτα καί ἴσως νά κρατήσει πολύ.

Σπάσαμε τά δεσμά, ἀλλά χάσαμε τούς δεσμούς μας· ἀποδεσμευτήκαμε, ἀλλά καί ἀποξενωθήκαμε· γίναμε μοναδικοί καί συνάμα μοναχικοί, δίχως τελικάνά γευόμαστε ἀληθινή χαρά καί εἰρήνη. Μοιάζουμε σάν καράβι στή φουρτουνιασμένη θάλασσαχωρίς πυξίδα καί προσανατολισμό.Μέσα σέ ὅλα αὐτά γεννᾶται εὔλογα τό ἐρώτημα: Πῶς θά ὁδηγηθοῦμε στήν γῆ τῆς ἐλευθερίας; Πῶς θά λυτρωθοῦμε ἀπό τήν φυλακή τοῦ ἑαυτοῦ μας;

Ἀπαντᾶ καί πάλι ὁ π. Ἰουστίνος Πόποβιτς:«Οἱ ἀρετές μᾶς βοηθοῦν γιά τήν ὀρθή γνώση τοῦ ἑαυτοῦ μας».

Κατάδυση ἐσωτερική, λοιπόν,χρειάζεται· ἀληθινή αὐτογνωσία, «ἔνδον σκάπτε». Νά ἀνακαλύψουμε τόν ἔσω ἄνθρωπο, τόνἀληθινό μας ἑαυτό. Χρησιμοποιώντας ὡς ὄχημα ὄχι τόν φιλοσοφικό στοχασμό ἤ ἄλλες τεχνικές τῆςψευδώνυμης γνώσης πού θά μᾶς ὁδηγήσουν σέ ἀκόμα μεγαλύτερη φυλάκιση καί βαθύτερο σκοτάδι,ἀλλά τήν ἀληθινή ἐκείνη γνώση πού χαρίζει ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ πού φωτίζει τόν νοῦ καί καθαρίζειτήν καρδιά. Μέ τήν ἐκούσια ἄσκηση, τήν αὐτοκριτική, τήν μετάνοιά μας καί τό ἀσκητικό μασφρόνημα. Ταξίδι ἐσωτερικό στήν «βαθεία καρδία μας» πού ὁδηγεῖ στήν ἐσωτερική μεταμόρφωση,στήν «ἀλλοτρίωση τῶν κακῶν», ὅπως σημειώνει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος. Καί ποιά εἶναι αὐτάτά κακά; Συμπληρώνει ὁ ἴδιος: «ἐγκράτεια γλώσσης, θυμοῦ ἀποχῆς, ἐπιθυμιῶν χωρισμός, καταλαλιᾶςψεύδους καί ἐπιορκίας. Ἡ τοῦτον ἔνδεια νηστεία ἐστί ἀληθής καί εὐπρόσδεκτος».

Αὐθύπαρκτη γνώση τοῦ ἑαυτοῦ μας δέν ὑπάρχει. Ἀπατᾶται ὅποιος ἐγκλωβίζεται στήνψευδαίσθηση αὐτή. Ἀπαραίτητη προϋπόθεση ἀληθινῆς αὐτογνωσίας ἡ ἀλλοτρίωση τῶν κακῶν, ἡἀναζήτηση τῆς εἰρήνης τῆς καρδιᾶς. «Βρές τήν εἰρήνη στήν καρδιά σου καί χιλιάδες κόσμος θάσωθεῖ», θά πεῖ ὁ ἅγιος Σεραφείμ τοῦ Σαρώφ.

Ἰδού, λοιπόν, ὁ πλοῦτος καί ἡ ὀμορφιά τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς πού

ἀνοίγεταικαί πάλι ἐνώπιόν μας ὡς «καιρός», εὐκαιρία ἀληθινῆς, οὐσιαστικῆς γνώσης τοῦ ἑαυτοῦ μας. ἩΜεγάλη Σαρακοστή δέν εἶναι, ὅπως κάποιοι ἰσχυρίζονται, περίοδος ἀπαγορεύσεων καί στερήσεων.Ἀντιθέτως εἶναι «καιρός» ἐλευθερίας, εὐκαιρία ἐσωτερικῆς μεταμόρφωσης τοῦ ἀνθρώπου·πνευματικῆς ἀναγέννησης· συμφιλίωσης, ἐσωτερικῆς ἐργασίας καί μετανοίας· μέ τήν ἐμπειρία τῆςχαρᾶς, τοῦ ἐνθουσιασμοῦ καί τῆς προσδοκίας τῆς Θεϊκῆς παραμυθίας. Ἀναζήτηση πνευματικῆςαἴσθησης· ἄρνηση τῆς ἀνέλπιδης ἐκκοσμίκευσης τῆς ὕπαρξής μας καί ἀποκατάσταση σχέσης μέ τόνΘεό καί τόν ἑαυτό μας. Καλλιέργεια βιώματος χάριτος καί μαρτυρία ἁγιότητος.

Ἄς ἐμπιστευτοῦμε, λοιπόν, αὐτή τήν Μεγάλη Σαρακοστή τήν «πολυκλινική τῆς Ἐκκλησίασμας», (π. Ἰ. Ρωμανίδης), ἀποβάλλοντας κάθε εἴδους ἄγχος, φόβο, ἀμφισβήτηση καί ἀπελπισία.Ἀφήνοντας τίς λύσεις στόν Θεό καί ὄχι στόν ἑαυτό μας.

Γιά νά ὁδηγηθοῦμε στήν ἐσωτερική χαρά,τήν εἰρήνη τῆς καρδιᾶς, τήν ἀληθινή γνώση τοῦ ἑαυτοῦ μας, τήν ἀλλοτρίωση τῶν κακῶν, τήνἐλευθερία τῆς ψυχῆς.

Ἄς γίνει ἡ ὅμορφη αὐτή περίοδος ταξίδι καί εὐκαιρία νά ὁδηγηθοῦμε ἀπό τήν αὐτογνωσίαστήν Θεογνωσία.

Καλή Ἁγία Τεσσαρακοστή. Καρποφορούμενοι παρά Θεοῦ οἱ πνευματικοί μας ἀγῶνες.